

POSTANOWIENIE

12 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Piotr Telusiewicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 12 stycznia 2024 r. w Warszawie,

w sprawie z wniosku Gminy Dębowa Kłoda

o zbadanie spełnienia przez SSN Mariusza Załuckiego wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie II CSKP 1070/22

z powództwa Gminy Dębowa Kłoda

przeciwko Z. T.

o wydanie nieruchomości

na skutek wniosku o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Marty Romańskiej od rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Grzegorza Misiurka od rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Karola Weitza od rozpoznania sprawy III CB 8/23

**wyłącza SSN Martę Romańską od rozpoznania wniosku
o wyłączenie SSN Grzegorza Misiurka od rozpoznania wniosku
o wyłączenie SSN Karola Weitza od rozpoznania sprawy
III CB 8/23.**

UZASADNIENIE

Gmina Dębowa Kłoda jako powódka w sprawie przeciwko Z.T. o wydanie nieruchomości, w której skarga kasacyjna została przyjęta do rozpoznania postanowieniem z 29 listopada 2021 r. (II CSKP 1070/22), 11 stycznia 2023 r. wystąpiła o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Mariusza Załuckiego, wyznaczonego do składu orzekającego w tej sprawie (art. 49 § 1 k.p.c. w zw. z art. 379 pkt 4 k.p.c.), a ewentualnie o zbadanie spełnienia przez tego sędziego

wymogów niezawisłości i bezstronności, stosownie do przepisów art. 29 § 5-25 ustawy z 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, Dz.U. z 2023 r. poz. 1093 („sprawa testowa”). Z takimi samymi wnioskami powódka wystąpiła odnośnie do sędziów Sądu Najwyższego Macieja Kowalskiego i Marcina Łochowskiego wyznaczonych do składu orzekającego w tej sprawie. Powódka wnioskowała o rozpoznanie jej wniosków przez skład orzekający wyłoniony spośród sędziów Sądu Najwyższego, którzy uzyskali powołanie na urzędy na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa działającej przed wejściem w życie ustawy z 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3; dalej – ustawa nowelizująca z 8 grudnia 2017 r.).

Postanowieniem z 22 lutego 2023 r. Sąd Najwyższy w składzie złożonym z sędziów, których dotyczyły żądania powódki przekazał wnioski o wyłączenie złożone na podstawie art. 49 § 1 k.p.c. w zw. z art. 379 pkt 4 k.p.c. Prezesowi Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych, a skład orzekający wyznaczony w tej Izbie – obsadzonej wyłącznie przez sędziów powołanych na wniosek KRS ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy nowelizującej z 8 grudnia 2017 r. – postanowieniem z 15 marca 2023 r., I NWW 54/23, pozostawił je bez rozpoznania.

Wnioski powódki wszczynające sprawy testowe dotyczące sędziów Sądu Najwyższego Macieja Kowalskiego, Mariusza Załuckiego i Marcina Łochowskiego zarejestrowane zostały do sygnatur III CB 7/23, III 8/23 i III CB 9/23. Wnioski dotyczące sędziów Sądu Najwyższego Macieja Kowalskiego i Marcina Łochowskiego zostały odrzucone postanowieniami z 29 marca 2023 r. i 12 kwietnia 2023 r.

Wniosek złożony w niniejszej sprawie został doręczony Sędziemu Mariuszowi Załuckiemu, celem złożenia wyjaśnień, po czym 19 stycznia 2023 r. wylosowany został pięcioosobowy skład Sądu Najwyższego do jego rozpoznania. Dwóch członków tego składu orzekającego oraz jeden zastępca członka składu orzekającego zostało powołanych do pełnienia urzędu Sędziego Sądu Najwyższego w postępowaniu przed KRS ukształtowaną przed wejściem w życie ustawy nowelizującej z 8 grudnia 2017 r., a trzech członków oraz jeden zastępca

członka składu orzekającego – w postępowaniu przed KRS ukształtowaną po wejściu w życie tej ustawy.

Powódka, zawiadomiona o składzie orzekającym wylosowanym do rozpoznania niniejszej sprawy testowej, 13 lutego 2023 r. wniosła o wyłączenie z tego składu sędziów Sądu Najwyższego Jacka Greli, Tomasza Przesławskiego, Ryszarda Witkowskiego, a ewentualnie o zbadanie spełnienia przez tych sędziów wymogów niezawisłości i bezstronności („sprawy testowe w sprawie testowej”). Wyjaśniła przy tym, że okoliczności, w jakich objęli urzędy i przyczyny, z uwagi na które podaje w wątpliwość ich bezstronność, są takie same jak dotyczące osoby, o której zdolności do orzekania w sprawie mieliby się wypowiadać. Odpisy wniosków doręczone zostały sędziom, których dotyczyły wnioski w celu złożenia wyjaśnień przewidzianych przez art. 52 § 2 k.p.c. Postanowieniem z 27 lutego 2023 r., wydanym przez Sąd Najwyższy (w składzie sędziego powołanego do pełnienia urzędu w postępowaniu przed KRS ukształtowaną przed wejściem w życie ustawy nowelizującej z 8 grudnia 2017 r.) od rozpoznania sprawy testowej sędziego Sądu Najwyższego Mariusza Załuckiego wyłączony został sędzia Sądu Najwyższego Jacek Grela.

Postanowieniem z 28 marca 2023 r. wydanym przez Sąd Najwyższy (w składzie sędziego powołanego do pełnienia urzędu w postępowaniu przed KRS ukształtowaną po wejściu w życie ustawy nowelizującej z 8 grudnia 2017 r.) wniosek o wyłączenie sędziego Tomasza Przesławskiego na podstawie art. 26 § 2 ustawy z 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym został przekazany Prezesowi Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych celem nadania mu biegu na zasadzie określonej w odrębnych przepisach. Postanowieniem z 31 maja 2023 r., I NWW 78/23, wydanym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych, wniosek o wyłączenie sędziego Tomasza Przesławskiego został pozostawiony bez rozpoznania.

4 kwietnia 2023 r. sędzia Sądu Najwyższego Mariusz Załucki złożył wniosek o wyłączenie ze składu orzekającego w dotyczącej go sprawie testowej sprawozdawcy sędzi Marty Romańskiej. Wnioskowi został nadany bieg, a po

złożeniu wyjaśnień przez sędzię, której wniosek dotyczył, został on oddalony postanowieniem z 10 maja 2023 r.

Sędzia Sądu Najwyższego Ryszard Witkowski nie złożył oświadczenia w związku z wnioskiem o jego wyłączenie ze składu wylosowanego do rozpoznania sprawy testowej. Wylosowany do rozpoznania tego wniosku sędzia Sądu Najwyższego Jacek Widło wniósł o jego wyłączenie od rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Ryszarda Witkowskiego i wniosek ten został uwzględniony postanowieniem z 14 lipca 2023 r. O wyłączeniu sędziego Sądu Najwyższego Ryszarda Witkowskiego od rozpoznania sprawy testowej sędziego Mariusza Załuckiego Sąd Najwyższy orzekł postanowieniem z 28 lipca 2023 r.

21 sierpnia 2023 r. sędzia Mariusz Załucki wniósł o wyłączenie ze składu orzekającego w dotyczącej go sprawie testowej sędziego Sądu Najwyższego Karola Weitza.

Do rozpoznania wniosku o wyłączenie od rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziego Jacka Widły od orzekania w sprawie testowej sędziego Mariusza Załuckiego wylosowany został sędzia Sądu Najwyższego Dariusz Zawistowski, o wyłączenie którego od rozpoznania tego wniosku sędzia Mariusz Załucki wystąpił 23 sierpnia 2023 r. Postanowieniem z 27 września 2023 r. sędzia Dariusz Zawistowski został wyłączony od rozpoznania wniosku sędziego Jacka Wiły o wyłączenie go od orzekania w sprawie testowej sędziego Mariusza Załuckiego. Wniosek sędziego Jacka Widły o wyłączenie go od orzekania w tej sprawie został uwzględniony postanowieniem Sądu Najwyższego z 4 października 2023 r.

Po wylosowaniu sędzi Moniki Koby do rozpoznania wniosku sędziego Mariusza Załuckiego o wyłączenie sędziego Karola Weitza od rozpoznania sprawy testowej, sędzia Mariusz Załucki wystąpił z wnioskiem o jej wyłączenie od rozpoznania tego wniosku, a po wylosowaniu sędziego Dariusza Zawistowskiego do rozpoznania wniosku o wyłączenie sędzi Moniki Koby od rozpoznania wniosku o wyłączenie Karola Weitza, sędzia Mariusz Załucki wystąpił z wnioskiem o jego wyłączenie od rozpoznania tego wniosku. Postanowieniem z 15 listopada 2023 r. sędzia Dariusz Zawistowski został wyłączony od rozpoznania wniosku o wyłączenie

sędzi Moniki Koby od rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziego Karola Weitza od rozpoznania sprawy testowej. Po wylosowaniu sędziego Dariusza Dończyka do rozpoznania wniosku o wyłączenie sędzi Moniki Koby od rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziego Karola Weitza, sędzia Mariusz Załucki wystąpił z wnioskiem o jego wyłączenie od rozpoznania tego wniosku. Wniosek ten został cofnięty po zmianie sprawozdawcy i przydzieleniu wniosku o wyłączenie sędzi Moniki Koby od rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziego Karola Weitza sędziemu Maciejowi Kowalskiemu, który uwzględnił ten wniosek postanowieniem z 28 listopada 2023 r.

Po wylosowaniu sędziego Grzegorza Misiurka do rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziego Karola Weitza od rozpoznania sprawy testowej, sędzia Mariusz Załucki wystąpił o wyłączenie sędziego Grzegorza Misiurka od rozpoznania tego wniosku, a po wylosowaniu sędzi Marty Romańskiej do rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziego Karola Weitza od rozpoznania sprawy testowej, sędzia Mariusz Załucki wniósł o jej wyłączenie od rozpoznania tego wniosku. Postanowieniem z 12 stycznia 2024 r. sędzia Piotr Telusiewicz wyłączył Martę Romańską od rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziego Grzegorza Misiurka od rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziego Karola Weitza od orzekania w sprawie testowej.

Postanowieniem z 15 lutego 2024 r. Sąd Najwyższy w składzie sędziego Sądu Najwyższego Marcina Łochowskiego odrzucił skargę kasacyjną Gminy Dębowa Kłoda w sprawie przeciwko Z. T. o wydanie nieruchomości.

W postępowaniu w sprawie testowej dotyczącej sędziego Sądu Najwyższego Marusza Załuckiego, którego bezstronność w sprawie kwestionowała powódka z uwagi na okoliczności, w jakich uzyskał powołanie do pełnienia urzędu, prowadzone było – niezależnie od wniosku powódki, a stosownie do rozwiązań przyjętych w ustawie art. 29 § 5-25 ustawy z 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym – przez Sąd Najwyższy w składach orzekających w większości obsadzonych przez sędziów, którzy uzyskali powołania do pełnienia urzędu w tych samych okolicznościach co sędzia Sądu Najwyższego Mariusz Załucki. Na takie obsadzenie składu Sądu Najwyższego pozwala wykorzystanie instrumentów procesowych oddanych do dyspozycji sędziego, któremu ustawodawca przyznał

pewne uprawnienia procesowe w związku ze złożeniem wniosku w sprawie testowej dotyczącej jego osoby (złożenie wyjaśnień, kompetencja do zaskarżenia orzeczenia, a zatem i wystąpienia z wnioskiem o wyłączenie sędziego wylosowanego do składu orzekającego w sprawie). Postępowanie to – trwające ponad rok – nie doprowadziło do wydania merytorycznego rozstrzygnięcia w sprawie testowej dotyczącej sędziego Sądu Najwyższego Mariusza Załuckiego, lecz stało się już bezprzedmiotowe wobec zakończenia postępowania w sprawie, w której powódka wystąpiła ze skargą kasacyjną rozstrzygnięciem o odrzuceniu tej skargi.

W tym stanie rzeczy, stosownie do art. 355 w zw. w zw. z art. 398²¹, art. 391 § 1 i art. 394¹ § 3 k.p.c. oraz z art. 29 § 24 ustawy z 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym orzeczono jak w sentencji.

[SOP]

[a!]